

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 6 marca 2020 r.

ZP-NKWR.431.2.8.2020.TB

Pan
Aleksander Janicki
Dyrektor
Rodzinnego Domu Dziecka Nr 20
we Wrocławiu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 30 – 31 stycznia 2020 r. na podstawie art. 122 i art. 186 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r., poz. 1111 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, kontrolerzy Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu: Tomasz Borecki – inspektor wojewódzki, Edyta Kamińska – inspektor wojewódzki i Magda Powiłażtis - inspektor wojewódzki, przeprowadzili kontrolę kompleksową w trybie zwykłym w Rodzinnym Domu Dziecka Nr 20 we Wrocławiu przy ul. Kasztelańskiej 9/10, zwanej w dalszej części niniejszego wystąpienia „Placówką” lub „Domem”.

Przedmiotem kontroli była ocena dokumentowania przez Placówkę pracy opiekuńczo – wychowawczej, przestrzeganie praw dziecka oraz zgodność zatrudniania pracowników jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej z wymaganymi kwalifikacjami.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 13 grudnia 2019 roku przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na I półrocze 2020 roku.

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 30 stycznia 2020 r. funkcję Dyrektora Domu pełnił Pan Aleksander Janicki odpowiedzialny za realizację zadań w ocenianych obszarach. W zakresie działalności jednostki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną. Uzasadnieniem oceny jest ustalony stan faktyczny i prawny.

Postępowanie kontrolne przeprowadzono na podstawie udostępnionej dokumentacji merytorycznej realizowanych zadań, oświadczeń składanych przez Dyrektora Placówki oraz akt osobowych w zakresie dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje zawodowe. Kontrola została odnotowana w Księżce kontroli pod nr 1. Ilekroć w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym jest

mowa o „rozporządzeniu” należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

Rodzinny Dom Dziecka Nr 20 we Wrocławiu jest placówką opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego, zapewniającą miejsca dla 6 wychowanków i działającą na podstawie decyzji nr PS.I.A.9013/56/08 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 7 marca 2008 r.

W toku prowadzonych czynności ustalono:

Zgodnie z art. 101 ust. 2 ustawy, kontrolowana jednostka działa w oparciu o Regulamin organizacyjny. W Rozdziale I w § 5 Regulaminu określony został typ placówki. Analiza przedmiotowego dokumentu w obszarach związanych z tematem kontroli wykazała jego zgodność z przepisami prawa powszechnie obowiązującymi, z wyjątkiem zapisu § 46 o nadzorze pedagogicznym Wojewody Dolnośląskiego nad realizacją standardu opieki i wychowania. Wojewoda Dolnośląski zgodnie z art. 122 ustawy sprawuje kontrolę nad działalnością placówek opiekuńczo - wychowawczych, a nie nadzór pedagogiczny. Organ prowadzący Dom winien dokonać zmian w treści § 46 Regulaminu zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 20-32)

Na dzień kontroli zgodnie z ewidencją liczba wychowanków wynosiła 6 i była zgodna z limitem miejsc wskazanym w obowiązującej decyzji Wojewody Dolnośląskiego. Dyrektor kontrolowanej jednostki nie występował do Wojewody Dolnośląskiego z wnioskiem o przyjęcie dodatkowych dzieci w trybie art. 95 ust. 4a ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 17, 33)

Analiza dokumentacji dotyczącej przestrzegania przepisów w zakresie trybu i sposobu kierowania dzieckiem do Placówki, wynikającego z § 2 ust. 1 i § 8 ust. 1 pkt 1-5 rozporządzenia, wykazała że wszyscy podopieczni zostali umieszczeni w Domu przed dniem 1 stycznia 2012 r., czyli przed dniem wejścia w życie ustawy. Każdy z podopiecznych posiadał właściwe skierowanie do Placówki wystawione przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz komplet dostępnych dokumentów w momencie umieszczenia dziecka w Placówce, tj.: postanowienie sądu, odpis aktu urodzenia, dokumentację medyczną, w tym kartę szczepień, dokumenty szkolne (w szczególności świadectwa) oraz odpis aktu zgonu rodzica, gdy taki nastąpił.

(dowód: akta kontroli str.16)

Zgodnie z art. 93 ust. 4 pkt 3 i 4 oraz art. 100 ust. 3 ustawy, działania podejmowane przez pracowników Placówki powinny mieć na celu powrót dziecka do rodziny oraz utrzymywanie przez dziecko stałego kontaktu z rodziną. Na podstawie udostępnionej dokumentacji

wychowanków stwierdzono, że rodzice biologiczni czwórki dzieci (rodzeństwo) nie żyli, a kolejnej dwójki (następne rodzeństwo) zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej. Ponadto Dyrektor kontrolowanej jednostki złożył oświadczenie, z którego wynika, że w przypadku pierwszego rodzeństwa do momentu śmierci ich rodziców biologicznych były organizowane spotkania z nimi, co również zostało potwierdzone w czasie rozmów z podopiecznymi. Natomiast rodzice biologiczni pozostałych wychowanków aktualnie nie utrzymują żadnego kontaktu ze swoimi dziećmi (ostatni miał miejsce w 2012 r.).

(dowód: akta kontroli str. 33-34, 38-39)

W okresie objętym kontrolą Dyrektor Placówki w porozumieniu z przedstawicielem MOPS (pełniącym funkcję organizatora rodzinnej pieczy zastępczej we Wrocławiu) dwukrotnie, w dniach: 25 marca i 25 września 2019 r., dokonał oceny sytuacji swoich wychowanków, a następnie udokumentował ją w formie protokołu. W celu sporządzenia wniosku o zasadności lub braku zasadności dalszego pobytu dziecka w Domu przeanalizowano jego: sytuację rodzinną, stosowane metody pracy, stan zdrowia, zasadność modyfikacji planu pomocy, konieczność lub brak konieczności informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówkach działających poza systemem wspierania rodziny i pieczy zastępczej oraz możliwość powrotu dziecka do domu rodzinnego. Sformułowane po obu ocenach pisemne wnioski o zasadności dalszego pobytu w Placówce wraz z protokołami zostały przekazane do właściwych sądów.

(dowód: akta kontroli str. 16, 35)

Z przeanalizowanej dokumentacji wynikało, że wychowankowie posiadali diagnozy psychofizyczne opracowane przez psychologa. Dokumenty te zawierały informacje dotyczące obszarów wskazanych w § 14 ust. 3 i 4 rozporządzenia. Diagnozy były aktualizowane na bieżąco.

(dowód: akta kontroli str. 17)

Na podstawie wskazań wynikających z diagnoz psychofizycznych Dyrektor Placówki sporządzał dwa razy w roku plan pomocy dla każdego dziecka. Ocenie poddano dokumenty opracowane w terminach do realizacji: od 25 marca 2019 r. do 25 września 2019 r. oraz od 25 września 2019 r. do 25 marca 2020 r. Na ich podstawie stwierdzono, że plany zawierały cel pracy z dzieckiem (w przypadku dwójki podopiecznych było to przygotowanie do usamodzielnienia, natomiast w przypadku kolejnego wychowanka - umieszczenie w rodzinie adopcyjnej) jak również cele i działania długo i krótkoterminowe w zakresach: środowiska rodzinnego, zdrowia, sytuacji psychologiczno - pedagogicznej oraz przygotowania do samodzielnego życia. Plany pomocy były modyfikowane co sześć miesięcy podczas okresowej oceny sytuacji dziecka

(dowód: akta kontroli str. 17)

Dla każdego wychowanka w Domu prowadzono kartę pobytu zgodnie z § 17 ust. 2 rozporządzenia. Dokonano analizy przedmiotowych kart za cały rok 2019. Na tej podstawie ustalono, że były one prowadzone w formie tabelarycznej z wyszczególnionymi obszarami: znaczące dla dziecka wydarzenia, postępy w nauce szkolnej, stan zdrowia oraz oceny aktualnej sytuacji dziecka. Natomiast w większości przypadków widniał wpis „bez zmian”. Wobec powyższego należy dokonywać każdorazowo rzetelnych wpisów odnoszących się do poszczególnych obszarów.

(dowód: akta kontroli str. 18)

Zgodnie z art. 100 ust. 4 ustawy, Dyrektor Placówki winien zgłosić informacje o przebywających dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodka adopcyjnego, w celu poszukiwania dla nich rodzin przyspasabiających. Na dzień kontroli obowiązek ten został zrealizowany.

(dowód: akta kontroli str. 33)

Zgodnie z art. 100 ust. 4a ustawy, dyrektor placówki opiekuńczo - wychowawczej w terminie 18 miesięcy od dnia umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej (począwszy od dnia 19 września 2014 roku) winien złożyć do właściwego sądu wnioski wraz z uzasadnieniem o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka celem zbadania zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo umieszczenia go w rodzinie przysposabiającej. Do wniosku dyrektor winien załączyć opinię z ośrodka pomocy społecznej.

Żaden z wychowanków Domu nie podlegał ww. normie ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 16, 33)

Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 10 rozporządzenia, placówka powinna zapewnić wszystkim wychowankom dostęp do nauki w zależności od ich potrzeb, w szkołach lub w systemie nauczania indywidualnego. W wyniku przeprowadzenia czynności kontrolnych stwierdzono, że:

- 2 podopiecznych uczęszczało do technikum,
- 1 podopieczny uczęszczał do liceum,
- 3 podopiecznych studiowało na uczelniach wyższych.

Żadne dziecko nie wymagało korzystania z nauczania indywidualnego.

(dowód: akta kontroli str. 36)

Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia, wszyscy podopieczni placówki powyżej 5 roku życia powinni otrzymywać kwotę pieniężną do własnego dysponowania. W Domu prowadzony był zeszyt, w którym co miesiąc odnotowywano kwoty jakie przyznano wychowankom. Odbiór „kieszonkowego” podopieczni kwitowali swoim podpisem. Jego wysokość była zgodna z zapisem § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia, tzn. nie niższa niż 1% i nie wyższa niż 8% kwoty odpowiadającej kwocie, o której stanowi art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy. Wychowankowie

w rozmowach z inspektorami ds. kontroli potwierdzili otrzymywanie kieszonkowego.

(dowód: akta kontroli str. 19, 38-39)

W okresie pomiędzy 1 stycznia 2019 r. a 30 stycznia 2020 r. żaden z wychowanków Domu nie ukończył 18 roku życia, natomiast dwójka ukończyła 17 lat. W obu przypadkach zgodnie z art. 145 ust. 2 ustawy, wyznaczenie opiekuna usamodzielnienia nastąpiło na co najmniej rok przed osiągnięciem pełnoletności. W jednym przypadku opiekun został zatwierdzony przez Dyrektora MOPS we Wrocławiu, a drugi na to oczekiwał. Ponadto zgodnie z art. 145 ust. 4 ustawy pierwszy z ww. wychowanków opracował indywidualny program usamodzielnienia i przedłożył go Dyrektorowi MOPS we Wrocławiu w celu akceptacji.

(dowód: akta kontroli str. 19)

W Placówce prowadzona był zeszyt ewidencji wychowanków zgodnie z § 17 ust. 5 rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 18)

W okresie objętym kontrolą żaden z podopiecznych Domu nie dokonał samowolnego opuszczenia placówki opiekuńczo – wychowawczej.

(dowód: akta kontroli str. 16)

Na podstawie oświadczenia złożonego przez Dyrektora stwierdzono, że wychowankom zapewnienia się pomoc w nauce szkolnej. Nauka odbywała się codziennie w godzinach popołudniowych oraz w weekendy. Dodatkowo Placówka zapewniła pomoc korepetytorów, najczęściej z przedmiotów takich jak: matematyka oraz chemia.

(dowód: akta kontroli str. 18, 37)

Przedmiotem kontroli była także ocena zgodności zatrudnienia pracowników jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej z wymaganymi kwalifikacjami. Dyrektor Placówki Pan Aleksander Janicki posiadał kwalifikacje zawodowe zgodne z art. 97 ust. 4 ustawy. W Domu zatrudniona była jedna osoba na podstawie art. 99 ust. 2 pkt 1 ustawy. Pracownik ten spełniał wymogi określone w art. 98 ust. 3 ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 18-19)

Podczas kontroli zweryfikowano przestrzeganie praw dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem poszanowania prawa do ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem, w tym naruszania nietykalności cielesnej. W toku rozmów żaden z podopiecznych nie informował, aby on lub inne dziecko doznawało zachowań agresywnych ze strony osób pracujących w Placówce. Osoby, z którymi rozmawiano informowały, że w kontrolowanej jednostce czują się bezpiecznie i dobrze oraz, iż z prowadzącymi Dom łączą ich silne więzi emocjonalne. Wychowankowie potwierdzali, że zapewniano im odpowiednie standardy bytowe, tzn. wszyscy

mieszkańcy mieli zapewnioną odzież, obuwie, środki higieny osobistej, przybory szkolne oraz wyżywienie w odpowiedniej ilości.

(dowód: akta kontroli str. 38-39)

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w trybie zwykłym w Rodzinnym Domu Dziecka Nr 20 we Wrocławiu nie stwierdzono nieprawidłowości.

Pouczenie

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r., poz. 1111 ze zm.).

Proszę w terminie do dnia **3 kwietnia 2020 roku** o powiadomienie Wojewody Dolnośląskiego o sposobie realizacji uwag i wniosków przedstawionych w powyższym wystąpieniu pokontrolnym.

.....
(przewodniczący)

.....
(kontroler)

Pracownik nieobecny

.....
(kontroler)

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Danutia Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
.....
(kierownik komórki do spraw kontroli)